



T.C. KÜLTÜR VE TURİZM  
BAKANLIĞI



TÜRKİYE  
YÜZYILI

100  
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

# MESLEK BİRLİKLERİ KILAVUZU

# İÇİNDEKİLER

1. Meslek birliği üyesi olmanın şartları nelerdir?
2. Üyelik süreci nasıl işler?
3. Üyelik türleri nelerdir (madde 11)
4. Tarifler
5. Şubeler
6. Birliğin temsili
7. Genel kurulun olağanüstü olarak toplanması
8. Genel kurul çağrı usulü
9. Genel kurul toplanma ve karar yeter sayısı
10. Genel kurulu yönetmekle görevli divan heyeti tarafından dikkat edilmesi gereken hususlar
11. Meslek birliği tüzel kişiliğinin sona ermesi
12. Meslek birliğinin tasfiyesi
13. Federasyonlar
14. Federasyon kurulma süreci
15. Birliklerin gelirleri
16. Dağıtım ve dağıtım yönergesi
17. Kullanıcılarla ilişkiler
18. Şikâyet başvuru süreçleri
19. Yıllık şeffaflık raporu
20. Meslek birliklerinin internet siteleri

## MESLEK BİRLİĞİ ÜYESİ OLMANIN ŞARTLARI NELERDİR?

1. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre eser sahibi (senaryo yazarı, diyalog yazarı, söz yazarı, besteci, şair, yazar, ressam, yönetmen, animatör, senarist, bilgisayar programcısı vb.), bağlantılı hak sahibi (müzisyen, oyuncu, fonogram yapımcısı, film yapımcısı, radyo/ TV yayıncısı vb.), kitap yayımcısı veya mali hak sahibi olmak

### Eser Sahipleri

Senaryo yazarı, diyalog yazarı, söz yazarı, besteci, şair, yazar, ressam, yönetmen, animatör, senarist, bilgisayar programcısı vb

### Bağlantılı Hak Sahipleri

Müzisyen, oyuncu, fonogram yapımcısı, film yapımcısı, radyo/ TV yayıncısı, vb.

### Kitap Yayımcısı

Miras ya da devren iktisap yoluyla veya doğrudan eserin mali haklarını kullanma yetkisine sahip olan mali hak sahipleri

2. Meslek birliğinin üyelik şartlarına uygun olmak.

### Üyelik Şartları

- A. Genel kurulda belirlenmeli
  - B. Objektif
  - C. Şeffaf olmalıdır
3. Tüzel kişiler için Türk yasalarına göre kurulmuş olmak
4. Yetki belgesi vermek
5. Aynı alanda başka meslek birliği üyesi olmamak

**Yetki belgesi;** Hak sahibinin belirli **mali haklarının idaresi** ve takibi, telif ücretlerinin tahsili ve bu ücretlerin dağıtımı için meslek birliğini yazılı olarak yetkilendirdiği, **hak sahibi ile meslek birliği arasında** karşılıklı hak ve yükümlülükler doğuran belgedir.

### Örnek:

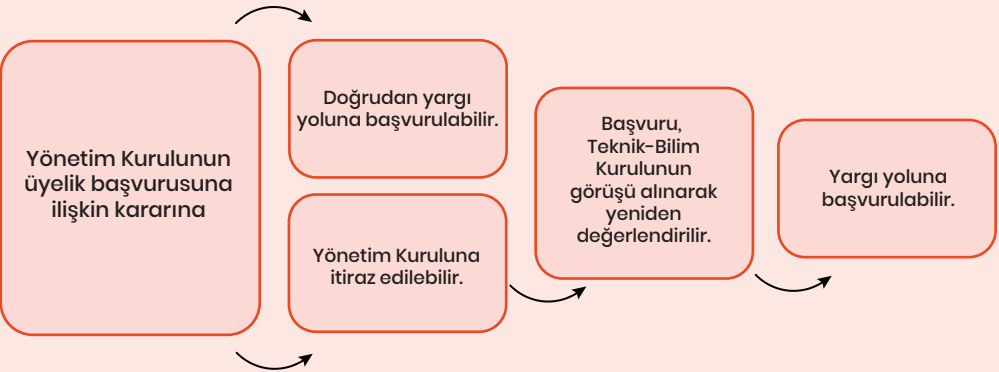
Bir yönetmen sinema eseri sahibi o alanda birden fazla meslek birliği olsa dahi yalnızca bir meslek birliğine üye olabilecektir. Bununla birlikte, bu yönetmen aynı zamanda bir oyuncu ise oyunculuk sıfatından dolayı icracı sanatçılar alanında faaliyet gösteren meslek birliğine de üye olabilecektir.

## ÜYELİK SÜRECİ NASIL İŞLER?

Üyelik Başvuru ve Kabul Süreci (madde 10- 12)



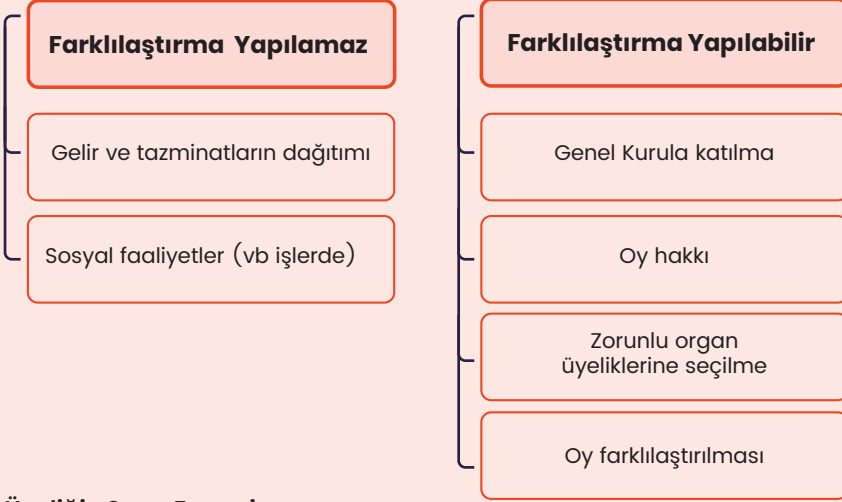
### Üyelik Başvurusunun Reddi Ya da Üyelik Türü Kararlarına İtiraz Süreci



## Üyelik Türleri Nelerdir (Madde 11)

Birlikler, adil ve orantılı olmak kaydıyla **üyelik süresi** ve/ veya **birlikten elde edilen telif gelirine** dayanarak farklı üyelik türleri oluşturabilir. Bu iki unsur dışında üyelik türüne ilişkin kriter kullanılması mümkün değildir.

Üyelik türlerine dayanarak adil ve orantılı olmak kaydı ile çeşitli alanlarda farklılaştırma yapılabilir:



## Üyeliğin Sona Ermesi

Birlik üyeliği aşağıdaki hallerde sona erer;

- Ölüm,
- Tüzelkişiliğin sona ermesi,
- Üyelikten ayrılma,
- Üyelikten çıkarılma,
- Üyelik için aranılan niteliklerin sonradan kaybedilmesi,
- Yetki belgesinin konusuz kalması,

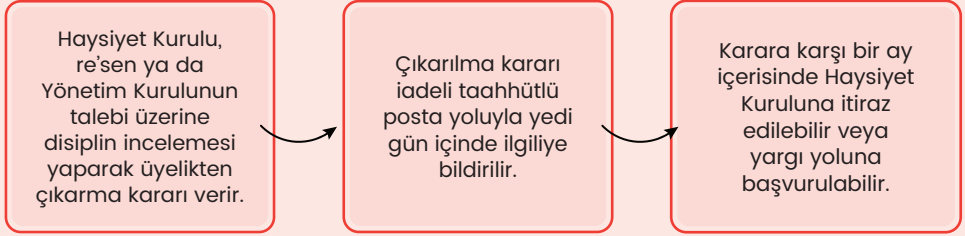
Bu durumlarda, YK kararıyla açıklama yapılarak üye kayıt defterinden silinmelidir.

## Üyelikten ayrılma

Üyeler, gerekçe göstermeksizin birlik üyeliğinden ayrılma isteğinde bulunabilir. Üyelik, bu başvuruya sona erer. Yetki belgesinin geçerliliğine ilişkin hükümler saklıdır.

## Üyelikten Çıkarma

1. Birlikler, üyelikten çıkarma için objektif, şeffaf ve ayrımcı olmayan kriterler belirler.
2. Üyeler, Haysiyet Kurulu kararıyla üyelikten çıkarılırlar.
3. Çıkarılma kararı iadeli taahhütlü posta yoluyla yedi gün içinde ilgiliye bildirilir.
4. Üyelikten çıkarılma kararlarına karşı bir ay içerisinde Haysiyet Kuruluna itiraz edilebilir veya yargı yoluna başvurulabilir.



**!!! Genel kurul toplantısından önceki 45 gün içinde verilen üyelikten çıkarma kararları, genel kurul toplantısını takip eden iş gününden itibaren sonuç doğurur!!!**

## Yabancı kuruluşlarla ilişkiler

Meslek birlikleri, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere;

- Uluslararası faaliyette veya işbirliğinde bulunabilir,
- Yurt dışında temsilcilik açabilir,
- Yurt dışında birlik veya üst kuruluş kurabilir,
- Yurt dışında kurulmuş birlik veya kuruluşlara katılabilirler.

Bu faaliyetleri ile işbirliği sonucunda yapılacak protokol ve temsilcilik sözleşmeleri Bakanlığa bildirilir.

## Temsilcilik sözleşmeleri

- Meslek birliklerinin temsilcilik sözleşmesi yapmak suretiyle diğer kuruluşların haklarını yönetmesi mümkündür. Birlikler; temsil edilen hak sahipleri ile kendi üyeleri arasında ayırım yapamaz.
- Meslek birlikleri, temsilcilik sözleşmesi kapsamında yönettiği haklardan dolayı elde ettiği gelirden, birlik payı hariç olmak üzere, temsil edilen meslek birliğinin açık rızası olmadıkça kesinti yapamaz.

Meslek birlikleri tarafından temsilcilik sözleşmesi yapılan kuruluşlara yılda en az bir kez aşağıdaki konularda bilgilendirme yapılır:

- Meslek birliği tarafından bir temsilcilik sözleşmesi çerçevesinde yönettikleri haklara ilişkin, her bir hak kategorisi ve kullanım türü için tahakkuk eden gelir ve ödenen tutar ile tahakkuk eden ancak ödenmeyen gelirler.
- Kesilen birlik payı.
- Birlik payı dışında yapılan kesintiler.
- Temsilcilik sözleşmesi kapsamında yapılan ya da reddedilen sözleşmeler hakkında bilgiler.
- Genel kurul tarafından alınan hakların yönetimi ile ilgili olan kararlar.

### **Tarifeler**

Meslek Birlikleri yapılan sınıflandırmaya bağlı olarak eser, icra, fonogram, yapım ve yayınların kullanımından ve/veya iletiminden kaynaklanan ödemelere ilişkin tarifeleri tespit ederler. Meslek birlikleri ile umuma açık mahaller arasındaki sözleşmeler, bu tarife bedelleri veya taraflarca yapılabilecek müzakereler sonucu belirlenecek bedeller üzerinden yapılır.

Tarifelere ilişkin sözleşmelerde takvim yılı esas alınır ve bu tarifeler takvim yılı başından itibaren geçerli olur.

Eser sahipleri alanında kurulmuş meslek birlikleri veya bağlantılı hak sahipleri alanında kurulmuş meslek birlikleri veya aynı sektörlerde faaliyet gösteren meslek birlikleri, biraraya gelerek protokole bağlamak suretiyle ortak tarifeler belirleyebilirler. Ortak tarifeler protokole taraf meslek birlikleri açısından bağlayıcıdır.

Meslek birlikleri, tarifeler veya ortak tarifeleri her takvim yılının dokuzuncu ayında kullanıcıları temsil eden ve kanunla kurulmuş kamu kurum niteliğindeki meslek kuruluşları ile Bakanlığa bildirirler ve kamuoyuna duyururlar.

Tarifeler;

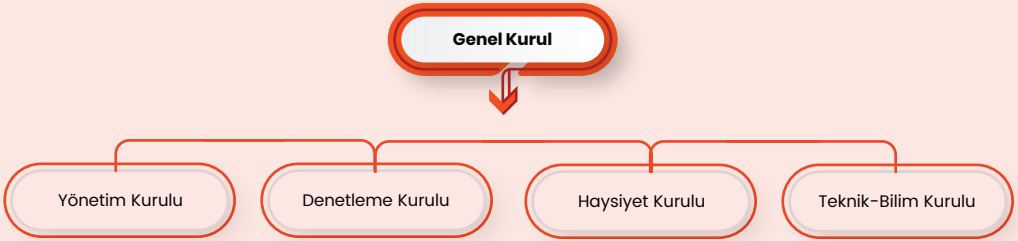
- Uluslararası uygulamaların ülkenin ekonomik ve toplumsal koşullarına uyarlanabilirliği göz önünde bulundurularak makul seviyede belirlenmelidir.
- Tarifelerin eser, icra, fonogram, yapım ve yayınların yaratıldığı ve kullanıldığı sektörlerin yapısını tahrip edici, üretimi ve kullanımı engelleyici, rekabeti bozucu şartlar içermemesi gerekmektedir.

-Tarifelerde ilgili Yönetmelikte yapılan sınıflandırma, ilgili sektörlerdeki ürün fiyatları ve bu sektörlerin gayrisafi millî hâsıladaki payı, eser, icra, fonogram, yapım ve yayınların kullanım ve/veya iletim sıklığı, birim fiyat veya götürü usulü ödeme, ödeme plânı ve benzeri hususlar esas alınır.

-Aynı alanda ve/veya sektörde faaliyet gösteren birlikler, tarife tespitinde, sözleşme yapılmasında ve bu Kanunun uygulanması ile ilgili diğer iş ve işlemlerde birlikte hareket edebilirler.

### Meslek Birliklerinin Zorunlu Organları

Meslek birliklerinin zorunlu organları genel kurul, yönetim kurulu, denetleme kurulu, haysiyet kurulu ve teknik bilim kuruludur.



İhtiyari organ oluşturulması: Bunun için organların görevleri ve üyelerinin seçim usulü tüzüklerinde gösterilmelidir.

**Zorunlu organların görev, yetki ve sorumlulukları bu organlara devredilemez.**

## Zorunlu organların işleyişleri ile görev ve yetkileri aşağıdaki şekildedir:

| ZORUNLU KURULLAR                                                                                                                                                                                   | BAŞLICA GÖREVLERİ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Genel Kurul</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Oy kullanma yetkisine sahip olan üyelerden oluşur.</li><li>• En geç 2 yılda bir birlik tüzüğünde belirlenen zamanda toplanır.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Teknik – Bilim Kurulu ve Haysiyet Kurulunun asıl ve yedek üyelerini seçmek.</li><li>• Federasyon kurmak, federasyona katılma kararı almak ve federasyon genel kuruluna katılacak temsilcileri seçmek.</li><li>• Bütçe tasarısını görüşmek ve karara bağlamak.</li><li>• Kurullarca öngörülen raporları incelemek ve karara bağlamak.</li><li>• Yönetim Kurulunun hesaplarını incelemek ve ibra etmek.</li><li>• Birlik tüzüğündeki değişiklik önerilerini karara bağlamak.</li><li>• Telif gelirleri ve tazminatlar ile bu gelirler ile yapılan yatırımlardan elde edilen gelire ilişkin yatırım politikasına karar vermek.</li><li>• Telif gelirleri ve tazminatlar ile bu gelirlerle yapılan yatırımlardan elde edilen gelirden kesilecek birlik payı ile kültürel ve sosyal amaçlarla yapılacak kesintileri makul bir oranda belirlemek.</li><li>• Dağıtım yönergesi ve diğer yönerge önerilerini karara bağlamak.</li><li>• Giriş aidatı ve üyelik aidatı tutarlarını belirlemek.</li><li>• Birlik zorunlu organlarının başkan ve üyelerine verilecek ücretleri belirlemek.</li><li>• Yönetim Kurulunun genel kurulda incelenmesini önerdiği hususları görüşmek ve karara bağlamak.</li><li>• Şube açılmasına karar vermek.</li></ul> <p><b>Genel Kurul aşağıdaki yetkilerini denetleme kuruluna devredebilmektedir:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Birliğin amacına ve faaliyet alanına ilişkin şirket kurulması ve kurulmuş olan şirketlere ortak olunması</li><li>• Taşınmaz mal alınması ve satılması ile bunlar üzerinde aynı haklar tesis edilmesi,</li><li>• Risk yönetim politikası</li><li>• Birliğin borç alması, borç vermesi ya da alınan borçlar için teminat verilmesi</li></ul> |

| ZORUNLU KURULLAR                                                                                                                                                                                                                                                                                        | BAŞLICA GÖREVLERİ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Yönetim Kurulu</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• En az 5 üyeden oluşur.</li><li>• Kurul, seçimi izleyen 7 gün içinde asıl üyeler arasından bir başkan, en az bir başkan yardımcısı ve sayman üye seçer.</li><li>• Kurul; başkanın, yokluğunda yardımcısının çağrısıyla toplanır.</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Birlik üyelerinin haklarının idaresi ve takibi için gerekli çalışmaları yapmak ve üyelerinin haklarına tecavüz durumunda her türlü adli, idari ve icrai yollara başvurmak.</li><li>• Genel sekreter ile meslek birliğinde çalışacak personeli görevlendirmek ve bu kişilerin özlük ile çalışma esaslarını belirlemek.</li><li>• Genel Kurul gündemini belirlemek, bütçe ile tüzük ve yönerge değişiklik tasarılarını genel kurula sunmak.</li><li>• Tarifeleri hazırlamak.</li><li>• Üyelik başvurularını karara bağlamak.</li><li>• Yıllık şeffaflık raporunda yer alan mali bilgiler ile birliğin hesaplarını yeminli mali müşavire onaylatmak.</li><li>• Birliğin aynı amaçlı uluslararası kuruluşlara katılmaları veya bunlarla işbirliği yapmaları konularında karar vermek.</li></ul> <p>Aşağıda sayılan hususları Genel Kurulun onayına sunmak:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Birliğin amacına ve faaliyet alanına ilişkin şirket kurulmasına ve kurulmuş olan şirketlere ortak olunması.</li><li>- Taşınmaz mal alınması ve satılması, bunlar üzerinde aynı haklar tesis edilmesi.</li><li>- Birliğin borç alması, borç vermesi ya da alınan borçlar için teminat verilmesi.</li><li>- Genel kurul bu 3 konu bakımından onay makamı olarak Denetim Kurulunu yetkilendirebilir.</li></ul> |
| <b>Denetleme Kurulu</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• En az 3 üyeden oluşur.</li><li>• Kurul, seçimi izleyen 7 gün içinde asıl üyeler içinden bir başkan seçer</li></ul>                                                                                                                      | <p>Denetleme Kurulu;</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Yönetim Kurulunun işlemlerinin mevzuata ve birlik tüzüğüne uygun olup olmadığını,</li><li>• Birliğin defter, hesap ve kayıtlarının mevzuata ve birlik tüzüğüne uygun olarak tutulup tutulmadığını,</li><li>• Telif gelirlerinin arttırılmasına yönelik çalışmalar yapıp yapılmadığını,</li><li>• Birlik harcamalarının mevzuata ve birlik amacına uygun olup olmadığını, bir yılı geçmeyen aralıklarla ve birlik tüzüğünde tespit edilen esas ve usullere göre denetler.</li></ul> <p>Denetleme Kurulu üyelerinin istemi üzerine, her türlü bilgi, belge ve kayıtların, birlik yetkilileri tarafından gösterilmesi veya verilmesi, yönetim yerleri, müesseseler ve eklentilerine girme isteğinin yerine getirilmesi zorunludur.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

| ZORUNLU KURULLAR                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | BAŞLICA GÖREVLERİ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Teknik – Bilim Kurulu</b> <ul style="list-style-type: none"><li>En az 3 üyeden oluşur.</li><li>Kurul, seçimi izleyen 7 gün içinde asıl üyeler içinden bir başkan seçer.</li></ul>                                                                                                                                                        | <ul style="list-style-type: none"><li>Meslek birliğinin uzmanlık alanına giren konularda inceleme ve araştırmalar yapmakla,</li><li>İlgili kurullara önerilerde bulunmakla,</li><li>Yönetim Kurulunca incelenmesi istenilen konularda raporlar düzenlemek ve bunların bir örneğini Yönetim Kuruluna, bir örneğini de Denetleme Kuruluna vermekle,</li><li>Birlik tüzüğünde belirtilen diğer işleri yapmakla,</li><li>görevlidir.</li></ul> <p>Kurul başkanınca veya kurulca gerekli görülürse konuyla ilgili kurum ve kuruluşların temsilcileri veya kişiler, bilgi ve görüşleri alınmak üzere kurul toplantılarına çağırılabilir.</p>                                                                                                                                                          |
| <b>Haysiyet Kurulu</b> <ul style="list-style-type: none"><li>En az 3 üyeden oluşur.</li><li>Kurul, seçimi izleyen 7 gün içinde asıl üyeler içinden bir başkan seçer.</li></ul>                                                                                                                                                              | <p>Haysiyet Kurulu, disiplin yönergesini uygulamakla görevlidir. Disiplin yönergesi Haysiyet Kurulunca hazırlanır, Yönetim Kurulunca incelenir ve genel kurulca kabul edilir. Disiplin yönergesinde;</p> <ul style="list-style-type: none"><li>Aynı fiil için birden fazla disiplin cezası verilememesi,</li><li>İncelenen konuya ilişkin lehe ve aleyhe bilgi ve belgeler toplanmadan üye hakkında karar alınmaması,</li><li>Savunma alınmadan ceza tayin edilmemesi,</li><li>yönünde düzenlemeler yapılır.</li></ul> <p>Haysiyet Kurulunca; re'sen ya da Yönetim Kurulunun talebi üzerine disiplin incelemesi yapılır ve disiplin yönergesinde öngörülen disiplin cezaları ile üyelikten çıkarmaya ilişkin kararlar verilir.</p> <p>Haysiyet Kurulu kararlarına karşı yargı yolu açıktır.</p> |
| <p>Yukarıda belirtilen zorunlu kurullar, en az üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğuyla karar alır. Mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan üyelerin ilgili kurul üyeliği düşer.</p>                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>Yukarıda belirtilen zorunlu kurullara, Birlik Tüzüklerinde hüküm bulunmak kaydıyla üye olmayan kişiler seçilebilir. Bunun için genel kurulda hazır bulunan oyların onda birinin teklifi ile aday gösterilmeleri ve genel kurul tarafından seçilmeleri gerekir. Bu kişilerin sayısı kurul üye tam sayısının salt çoğunluğunu geçemez.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

## Şubeler

Tüzüklerinde şube açabileceği belirtilmiş birlikler, faaliyetlerini yürütmek için gerekli gördükleri yerlerde birliğe bağlı olarak tüzel kişiliği olmayan ve bünyesinde organları bulunmayan şube açabilirler. Şubeler, birlik genel kurullarında temsil edilmezler.

## Birliğin temsili

Yönetim Kurulu, birliğin yürütme ve temsil organı olup bu görevini mevzuata ve birlik tüzüğüne uygun olarak yerine getirir. Temsil görevi; Yönetim Kurulunca, üyelerden birine, genel sekretere veya bir üçüncü kişiye verilebilir.

## Genel Kurulun Olağanüstü Olarak Toplanması

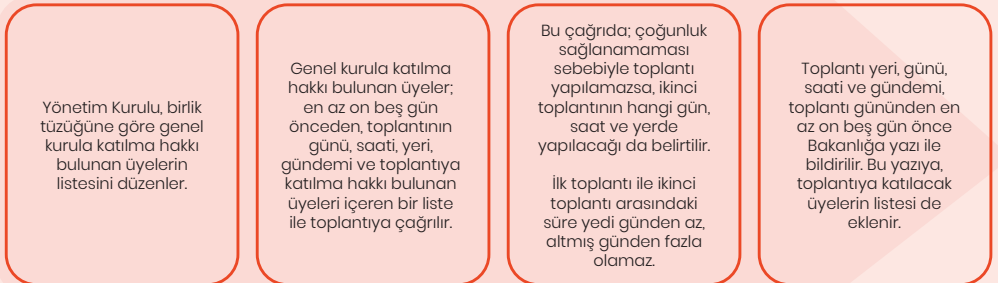
Genel kurul aşağıdaki hallerde olağanüstü olarak toplanır:



Olağanüstü genel kurul **yönetim kurulu** tarafından toplantıya çağrılır.

Yönetim Kurulu, istek yazısının kendisine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırılmazsa, Denetleme Kurulunun veya toplantı isteğinde bulunan üyelerin başvurusu üzerine Bakanlık, Yönetim Kurulu üye sayısı kadar genel kurulda oy kullanma yetkisine sahip olan üyeyi, genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak görevlendirir.

## Genel Kurul Çağrı Usulü



## Genel Kurul Toplanma ve Karar Yeter Sayısı

Genel kurul, toplantıya katılma hakkı bulunan üyelerin tam sayısının yarısından bir fazlasıyla toplanır.

İlk toplantıda yeter sayı sağlanamazsa ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz.

Ancak ikinci toplantının yapılabilmesi için, katılan üye sayısının, Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu, Teknik – Bilim Kurulu ve Haysiyet Kurulları asıl üye sayılarının toplamının **iki katından az olmaması gerekir**. Örneğin; Yönetim kurulu 7, diğer kurulları 3'er üyeden oluşan bir meslek birliğinin 2. toplantıdaki toplantı yeter sayısı 32'dir.

Genel kurul kararları, toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğu ile alınır. Ancak **tüzük değişikliği ve birliğin feshi kararları**, ancak hazır bulunan oyların **üçte iki** çoğunluğuyla alınır.

## Genel Kurulda Vekaletname İle Temsil Edilme

Genel kurul üyeleri bir başka üyeye verdikleri noterden onaylı vekâletname ile oy kullanabilirler. Her üye ancak bir üyenin vekâletini alabilir.

Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeleri genel kurulda vekâletname ile temsil edilemez.

Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu üyeleri de başka bir üyeyi vekâleten temsil edemez.

Genel kurula katılma hakkı bulunan üyelerin listesi toplantı yerinde hazır bulundurulur.

Toplantı yerine girecek üyelerin resmi makamlarca verilmiş kimlik belgeleri, Yönetim Kurulu üyeleri veya Yönetim Kurulunca görevlendirilecek görevliler tarafından kontrol edilir.

Üyeler, listedeki adları karşısına imza atarak toplantı yerine girerler. Kimlik belgesini göstermeyenler, belirtilen listeyi imzalamayanlar ile genel kurula katılma hakkı bulunmayan üyeler toplantı yerine alınmaz.

Toplantı yeter sayısı sağlanmışsa durum bir tutanakla tespit edilir.

## GENEL KURULU YÖNETMEKLE GÖREVLİ DİVAN HEYETİ TARAFINDAN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Genel kurul toplantısı, Yönetim Kurulu başkanı veya görevlendireceği Yönetim Kurulu üyelerinden biri tarafından açılır. Toplantı yeter sayısı sağlanamaması halinde Yönetim Kurulunca bir tutanak düzenlenir.

Oy kullanma hakkı bulunmayan üyeler ile Birlikçe uygun görülen kişiler ayrı bir bölümde genel kurul toplantısını izleyebilirler. Açık oylama usulü ile yapılan oylamalarda oy hakkına sahip olan üyelerle diğer katılımcılar arasında bir karışıklık yaşanmaması için gerekli tedbirler alınır.

Açılıştan sonra, toplantıyı yönetmek üzere bir başkan ve yeteri kadar başkan vekili ile yazman seçilerek divan heyeti oluşturulur.

Toplantının yönetimi ve güvenliğinin sağlanması divan başkanına aittir.

Genel kurul toplantısında yalnızca gündemde yer alan maddeler görüşülür.

Toplantıda hazır bulunan oyların en az onda biri tarafından görüşülmesi yazılı olarak istenen konuların gündeme alınması zorunludur.

Birlik tahmini bütçesinin genel kurulda kabul edilmesinden sonra, gider artırıcı veya gelir azaltıcı bir karar alınması halinde, tahmini bütçe karara uygun olarak revize edilir ve genel kurulda yeniden oylanır.

Birlik organlarının seçimi için yapılacak oylamalar, birlik genel kurulu tarafından karar verilen usulde (açık oylama – gizli oylama, blok liste – çarşaf liste vb.) yapılır. Divan kurulu, seçimlere geçilmeden önce söz konusu usuller hakkında yönetim kurulu tarafından bilgilendirilir.

Birlik organlarının seçimi için yapılacak oylamalarda, oy kullanan üyelerin divan heyetine veya yetkilendirdiği kişilere kimliklerini göstermeleri ve hazırlanmış listesindeki isimlerinin karşısını imzalamaları zorunludur.

Aday listeleri divan heyetince imzalanarak kayıt altına alınır ve belirlenecek usulle hazırlanır.

Genel kurul, gündemdeki konuların görüşülerek karara bağlanmasıyla sonuçlandırılır.

Toplantıda görüşülen konular ve alınan kararlar bir tutanağa yazılır, divan başkanı, başkan vekili ile yazman tarafından birlikte imzalanır

Toplantı sonunda, tutanak ve diğer belgeler Yönetim Kurulu başkanına (toplantı gerçekleştirildiği sırada yönetim kurulu başkanı olan kişi) teslim edilir. Yönetim Kurulu başkanı, bu belgelerin korunmasından ve yeni seçilen Yönetim Kuruluna yedi gün içinde teslim

Genel kurulun yetkileri yönetim kuruluna devredilemez. Aşağıda belirtilen yetkiler genel kurul kararıyla yalnızca denetleme kuruluna devredilebilir:

- Birliğin amacına ve faaliyet alanına ilişkin şirket kurmasına ve kurulmuş olan şirketlere ortak olmasına dair kararı onaylamak.
- Taşınmaz mal alınması ve satılması ile bunlar üzerinde aynı haklar tesis edilmesini onaylamak.
- Risk yönetim politikasına karar vermek.
- Birliğin borç almasını, borç vermesini ya da alınan borçlar için teminat vermesini onaylamak.

## Genel Kurul Sonrası Bildirim

Birlik organlarına seçilen asıl ve yedek üyeleri içerecek şekilde usulüne uygun olarak doldurulmuş olan ve bu Telif Hakları Alanında Meslek Birlikleri Yönetmeliğin eki EK-2'de yer alan GENEL KURUL SONUÇ BİLDİRİMİ.

Genel kurul kararlarının birer örneği.

Genel kurul toplantısında tüzük değişikliği yapılması halinde; tüzüğün değişen maddelerinin eski ve yeni şekli, her sayfası Yönetim Kurulu üyelerinin salt çoğunluğunca imzalanmış birlik tüzüğünün son şekli.

Bildirim, birlik Yönetim Kurulu tarafından yetki verilen bir Yönetim Kurulu üyesi tarafından da yapılabilir. Gerekli bildirimlerin yapılmamasından Yönetim Kurulu başkanı sorumludur.

Genel kurul yapıldıktan sonra en geç 15 gün içinde Bakanlığa verilir. Ayrıca, Genel Kurul Sonuç Bildirimi aynı süre içinde mülki idare amirliğine de verilir.

## Meslek Birliği Tüzel Kişiliğinin Sona Ermesi

Meslek birliklerinin tüzel kişilikleri iki şekilde sona erebilir:

### Genel Kurul Kararı İle

Genel kurula katılan ye sayısının üçte ikisinin oyu ile meslek birliğinin feshine karar verilebilir. Fesih kararı, genel kurul divan başkanı tarafından on beş gün içinde Bakanlığa bildirilir.

### Kendiliğinden Sona Erme

- Faaliyet izninin verildiği tarihten itibaren altı ay içinde ilk genel kurul toplantısının yapılmaması ve zorunlu organlarının oluşturulmaması,
- Toplantı yeter sayısının sağlanamaması nedeniyle olağan genel kurul toplantısının yapılamaması,
- Birlik tüzüğü gereğince zorunlu organların oluşturulmasının olanaksız hale gelmesi,
- Borç ödemede acze düşmesi,
- Kuruluş ye sayısı koşulunun sonradan kaybedilmesi,
- Kanunun 42/B maddesinin dördüncü fıkrası gereğince yapılması gereken olağanüstü genel kurul toplantısının yapılamaması

## Meslek Birliğinin Tasfiyesi

Genel kurul kararı ile feshedilen birliğin tasfiyesi, tüzüğünde gösterilen esaslara göre yapılır. Son Yönetim Kurulu yeleri tasfiye kurulunu oluşturur. Tasfiyeye, feshe ilişkin genel kurul kararının alındığı veya kendiliğinden sona erme halinin kesinleştiği tarihten itibaren başlanır. Tasfiye süresi içinde bütün işlemlerde birlik adında "Tasfiye Halinde... Meslek Birliği" ibaresi kullanılır.

Birlik Tüzüğünde tasfiyenin ne şekilde yapılacağının genel kurul kararına bırakıldığı hallerde, genel kurul tarafından bir karar alınmamış veya genel kurul toplanamamışsa, birliğin varlıkları Bakanlık kararıyla birliğin kapatıldığı tarihte aynı alanda faaliyet gösteren ve en fazla üyeye sahip birliğe devredilir.

Tasfiyeye ilişkin tüm işlemler tasfiye tutanağında gösterilir ve tasfiye işlemleri, Bakanlıkça haklı bir nedene dayanılarak verilen ek sreler hariç üç ay içinde tamamlanır. Bu birliklerin defter ve belgelerini tasfiye kurulu sıfatıyla son Yönetim Kurulu yeleri saklamakla görevlidir.

## Federasyonlar

En az 2 meslek birliği aşağıdaki alanlarda federasyon kurabilmektedir:

- İlim edebiyat sektörü
- Müzik sektörü
- Sinema sektörü
- İlim ve edebiyat eserleri sahipleri
- Musiki eserleri sahipleri
- Güzel sanat eserleri sahipleri
- Sinema eserleri sahipleri.
- İcracı sanatçılar
- Fonogram yapımcıları
- Radyo-televizyon kuruluşları
- Film yapımcıları
- Kitap yayımcıları

Aynı alanda birden fazla federasyon kurulamaz

## Federasyon Kurulma Süreci

Federasyon kuracak birlik temsilcileri tarafından imzalanmış ve federasyonun adı, kısa adı, faaliyet alanı, merkezi ile adresini belirten başvuru, aşağıda belirtilen eklerle birlikte Bakanlığa verilir. Bu belgelere;

- Kurucu birlik temsilcileri tarafından imzalanmış bir adet federasyon tüzüğü,
- Federasyon kurulması yönünde birliklerce alınmış genel kurul karar örneği,
- Kurucuların birliği temsil etmekle yetkilendirildiğine ilişkin ilgili birlik Yönetim Kurullarının karar örneği,
- Geçici Yönetim Kurulu üyeleri ile yazışma ve tebligatı almaya yetkili kişi veya kişilere ilişkin bilgiler

eklenir.

Meslek birliklerine ilişkin hükümler uygun düştüğü ölçüde federasyonlar hakkında da uygulanır.

## Birliklerin Gelirleri

Telif gelirlerinin ve tazminatların tahsilinden elde edilen gelirler ile bu gelirlerin yatırımdan doğan gelirler

Giriş aidatı ve üyelik aidatı gelirleri ile telif gelirlerinin ve tazminatların tahsilinden elde edilen gelirlerden kesilecek birlik payları

Bağışlardan ve ölüme bağlı tasarruflardan elde edilen gelirler

Sahip olduğu herhangi bir malvarlığı ile bu varlıklarından doğan gelirler

Diğer gelirler

Telif gelirlerinin ve tazminatların tahsilinden elde edilen gelirler ile bu gelirlerin yatırımdan doğan gelirler, diğer gelirlerden ayrı bir hesapta tutulur.

## Dağıtım ve Dağıtım Yönergesi

Dağıtım yönergesi; dağıtım kriterleri ile dağıtılamayan gelirlere ilişkin kuralları içerir.

**Birlikçe tahsil edilen telif geliri, birlik payı düşüldükten sonra, tazminat bedelleri ise tahsili giderleri ile birlik payı düşüldükten sonra tahsil edildiği mali yılın sonundan itibaren en geç dokuz ayı geçmemek kaydı ile mümkün olan en kısa sürede ödenir.**

Gelirlerden; meslek birliklerince temsil edilen hak sahiplerine ödenmesi gereken ancak ilgili hak sahiplerinin tespit edilememesi veya ulaşılamaması nedeniyle tahsil edildiği mali yılın sonundan itibaren en geç dokuzuncu ayın sonuna kadar dağıtılamayan miktarlar, birlik tarafından ayrı bir hesapta tutulur. Birlikçe hak sahiplerinin tespitine ve ulaşılmamasına yönelik tüm tedbirlerin alınmasına rağmen gelirlerin tahsil edildiği mali yılın sonundan itibaren üç yıl içerisinde hak sahiplerine dağıtılamayan tutarlar ve bu tutarlardan elde edilen faiz ve diğer gelirler, hak sahiplerinin hakları saklı kalmak kaydı ile dağıtım yönergesi kapsamında kullanılır.

## Defter ve Kayıtlar

- Birlikler, işletme hesabı esasına göre defter tutar. Ancak yıllık brüt gelirleri 5.298.823 TL'yi aşan birlikler, takip eden hesap döneminden başlayarak bilanço esasına göre defter tutar. Bilanço esasına geçen birlikler, üst üste iki hesap döneminde belirtilen parasal sınırın altına düşerse, takip eden yıldan itibaren işletme hesabı esasına dönebilir.
- İşletme hesabı esasına göre defter tutan birlikler, birinci fıkrada belirtilen parasal sınırla bağlı kalmaksızın Yönetim Kurulu kararı ile bilanço esasına göre defter tutabilirler.

(\*) Birinci fıkrada belirtilen tutar, Telif Hakları Alanında Meslek Birlikleri Yönetmeliğinde 2022 yılı için 1.500.000 TL olarak belirlenmiş olup bu tutar her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu gereğince tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere arttırılmak suretiyle uygulanır.

Birlikler tarafından tutulacak defterler aşağıdaki şekildedir:

| İŞLETME HESABI         | BİLANÇO ESASI       |
|------------------------|---------------------|
| Karar Defteri          | Karar Defteri       |
| Üye Kayıt Defteri      | Üye Kayıt Defteri   |
| Evrak Kayıt Defteri    | Evrak Kayıt Defteri |
| Demirbaş Defteri       | Demirbaş Defteri    |
| İşletme Hesabı Defteri | Yevmiye Defteri     |
|                        | Büyük Defter        |

Defterler bilgisayar ortamında da tutulabilir. Ancak form veya sürekli form şeklinde tutulacak defterler, kullanılmaya başlanmadan önce her bir sayfasına numara verilerek ve notere onaylatılarak kullanılabilir. Onaylı sayfalar kullanıldıktan sonra defter haline getirilerek muhafaza edilir.

## Kullanıcılarla İlişkiler

Meslek birlikleri kullanıcılarla ilişkilerini dürüstlük ve iyi niyet ilkelerine uygun şekilde yürütür. Meslek birlikleri, kullanıcıların lisans sözleşmesine ilişkin bilgi taleplerini gecikmeksizin cevaplandırır. Gerekli bilgiler alındıktan sonra objektif ve ayırmacı olmayan koşullarda kullanıcılara lisans sözleşmesi önerilir ya da gerekçesi belirtilerek talebin kabul edilmediği bildirilir.

Meslek birlikleri, lisans sözleşmesi hakkında bildirimde bulunmak da dâhil olmak üzere, kendisi ile elektronik araçlar vasıtası ile iletişim kurulmasına imkân tanır

## Şikayet Başvuru Süreçleri

Birlikler; üyelerinin, temsil anlaşması yaptıkları kuruluşların ve kullanıcıların kendileri ile ilgili iş ve işlemlerine ilişkin şikayetlerini etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.

## Yıllık Şeffaflık Raporu

Meslek birlikleri tarafından takvim yılı esas alınarak, her yıl ağustos ayı sonuna kadar Yönetmeliğin eki EK-3'te yer alan "Meslek Birlikleri Tarafından Hazırlanacak Yıllık Şeffaflık Raporunda Yer Alması Gereken Bilgiler"de belirtilen konuları içeren şeffaflık raporu düzenlenir ve en az beş yıl boyunca internet sitesinde yayınlanır.

## İşlemlerin Elektronik Ortamda Yapılması

Meslek birlikleri tarafından Bakanlığa verilmesi gereken bilgi ve belgeler, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından meslek birlikleri verilerinin üyelik, dokümantasyon, lisanslama ve dağıtımlarında kullanılmak üzere oluşturulan Meslek Birlikleri Sistemi (MEBSİS) üzerinden iletilmektedir. MEBSİS'e [www.telifmebsis.org.tr](http://www.telifmebsis.org.tr) adresinden giriş yapılabilmektedir.

Bu kapsamda, mevzuat gereği gönderilmesi gereken bilgi ve belgeler ile güncelleme periyodları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

| SIRA | BİLDİRİM TÜRÜ                     | GÜNCELLEME PERİYODU |
|------|-----------------------------------|---------------------|
| 1    | Üye Bilgileri                     | 3 aylık             |
| 2    | Repertuvar Bilgileri              | 3 aylık             |
| 3    | Dağıtım Bilgileri                 | Yıllık              |
| 4    | Denetleme Kurulu Raporları        | Yıllık              |
| 5    | Yeminli Mali Müşavirlik Raporları | Yıllık              |

## Meslek Birliklerinin internet Siteleri

Meslek birlikleri kurumsal internet sitelerinde;

- Birlik tüzüğü ve yönergeleri,
- Üyeliğe ilişkin hususlar,
- Tıp yetki belgesi,
- Aidatlar,
- Kesinti oranları,
- Temsil sözleşmesi yapılan uluslararası kuruluşların listesi,
- Şikayet başvuru süreçleri,
- Tarifeler,
- İndirim ve ödeme kolaylıkları,
- Standart lisans sözleşmeleri,
- Üye ve repertuvar bilgileri,
- Genel kurul kararları,
- Zorunlu organların üyeleri,
- İletişim bilgileri ve
- Yıllık şeffaflık raporu,

bilgileri yayınlanır ve güncel tutulur.

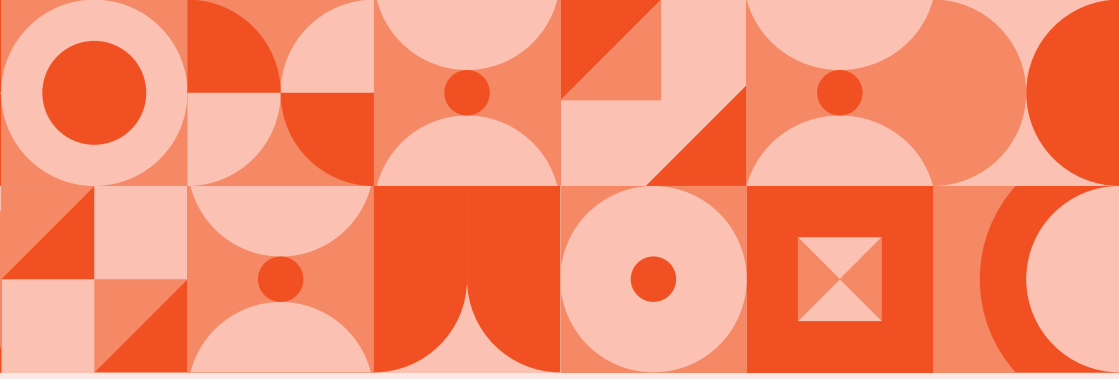


T.C. KÜLTÜR VE TURİZM  
BAKANLIĞI



TÜRKİYE  
YÜZYILI

100  
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI



# MESLEK BİRLİKLERİ KILAVUZU